17.10.2019

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Maatalousjaosto

ASIA: HE 29/2019 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2020 – VAIKUTUKSET MAATALOUDEN KANNATTAVUUTEEN JA MAATALOUSTULOON

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund on tutustunut hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2020 ja toteaa seuraavaa koskien esityksen vaikutuksista maatalouden kannattavuuteen ja maataloustuloon

- Luopumistukijärjestelmä päättyi 2018. Kentältä tuleva viesti kertoo, että sukupolvenvaihdoksia tällä hetkellä tehdään todella vähän. Uusi ohjelmakausi antaa luultavasti mahdollisuuksia kehittää järjestelmiä, jotka edesauttavat, että tilan siirto jatkajalle tapahtuu jatkajan kannalta oikeaan aikaa. Luopumistukijärjestelmän vapautuvasta määrärahasta tulisi pieni osa kohdentaa uusien järjestelmien kehittämiseen ja luonnollinen taho tähän olisi MELA.

- Kansallisen tuen momentilla on varattu 323 milj. euroa. Määräraha antaa pohjan säilyttää nykyisen tukitason kotieläintuotannossa paitsi yksimahaisten sisällä, jossa on suuri alenema vuodelle 2020. Tämä kosketta myös puutarhatuotantoa. Varsinkin sianlihatuotannolle kansallinen tuki on ollut tärkeä osa tilan tulonmuodostusta. Tästä johtuen olisi tärkeätä, että talousarviossa varataan määrärahaa ASFn ennaltaehkäisevään toimintaan ja että elintarvikevientiin panostetaan. Nämä toimenpiteet voivat ylläpitää positiivisesti kehittynyt sianlihan vienti.

- Hallitus esittää talousarviossa, että LFA ja ympäristökorvausmäärärahat korotetaan hallitusohjelman mukaisesti. Varsinkin LFA-tason säilyttäminen on hyvä, koska se on osa tilan tulonmuodostusta. Ympäristökorvauksen tukitason säilyttäminen mahdollistaa maatalouden pitkäjänteistä ympäristötyötä.

- Myyntitulot maataloudessa tulisi nousta. Suurempia muutoksia tuottajahintoihin ei ole kuitenkaan tällä hetkellä nähtävissä. Tuotantomäärät oletetaan pysyvän ennallaan. Satovuosi 2019 oli kuitenkin hyvä verrattuna satovahinkovuosiin 2018 ja 2017. Myyntitulojen nousun osalta on Ruokaviraston elintarvikevaltuutettu tärkeässä asemassa. SLC korostaa mitä Elintarvikemarkkinalaki § 5 toteaa elintarvikevaltuutetun tehtävästä. Pykälässä on kirjattu "Elintarvikemarkkinavaltuutettu antaa elintarvikeketjun toimintaan liittyviä suosituksia, lausuntoja ja ehdotuksia sekä tiedottaa ja neuvoo elintarvikeketjun toimijoita hyvistä liiketavoista."

- Määrärahat, jotka vaikuttavat maataloustuotannon rakenteellisiin kohtiin ovat muun muassa MMM:n talousarvio-osiossa peltorakenteen kehittäminen, tilusjärjestelyt ja Makera. Määräraha siirrot Makeraan tulee tarpeeseen koska maaseudun kehittämisohjelmassa varatut varat investointitukiin on hupenemassa. SLC katsoo, että hallitusohjelman mukaiset lisäykset Makeraan kuitenkin tarvitaan. Uusijakojen ja tilusjärjestelyin määräraha tulisi nostaa johtuen näiden toimenpiteiden vipuvaikutuksesta.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

- **Maataloustutkimuksen** panostaminen tuodaan näkyvästi esille hallitusohjelmassa. Viimeisten vuosien aikana ei ole valtion kautta riittävästi rahoitettu maatalouden tutkimusta. Suomen olosuhteissa tapahtuvaa tutkimusta tarvitaan. Tutkitun tiedon jakaminen viljelijöille, että osallistuminen yhteiskuntakeskusteluun on tärkeä ja SLC haluaa korostaa tätä osiota LUKEn tehtävistä. Tämä vaikuttaa tuottajien kannattavuuteen mutta myös nyt käynnissä olevaan yhteiskuntakeskusteluun.

- Maatalouden kannattavuus on heikko ja sen takia tulisi **maatalousneuvonnan määräraha** olla samalla tasolla kuin aikaisempina vuosina. Neuvonnan kautta viljelijä voi saada tilan taloudellisen tilanteen parannettua tai tuotantoaan tehostettua.

- Valtio voi myös vaikuttaa tuottajien kustannuksiin alentamalla tuotantokustannuksia. SLC katsoo, että **raadonkeräyksen määrärahat** voisi tarkentaa. **Maatalouden energiaveropalautus** on alennettu noin 35 milj. euroon, aikaisemmasta noin 55 milj. eurosta. Energiaveropalautuksen takaisin nosto aikaisemmalle tasolla vaikuttaa myös tuotantokustannuksiin. Valtio voi myös ylläpitää kotieläintuotannon jaksamista **kehittämällä lomitusjärjestelmää**.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0